

ควันทอง APEC ... ฝรั่งเศสรุกพลักดัน ความสัมพันธ์กับ ไทยและอาเซียน

- การเดินทางเยือนไทยของผู้นำฝรั่งเศสในรอบ 16 ปี สะท้อนมุมมองยุโรปที่ต้องการเพิ่มบทบาททางการค้าและการลงทุนในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งฝรั่งเศสมีโอกาพัฒนาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับไทยได้อย่างน่าสนใจ
- ท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจโลกที่มีความไม่แน่นอนสูง ภูมิรัฐศาสตร์ที่ตึงเครียดมากขึ้น การสานสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่างไทยกับฝรั่งเศสอาจจะเป็นการเปิดโอกาสทางเศรษฐกิจการค้า-การลงทุนในมิติใหม่ๆ จากจุดแข็งของฝรั่งเศสในด้านยานยนต์ไฟฟ้า อากาศยาน เทคโนโลยีด้านการขนส่ง การผลิตพลังงานทดแทน อิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง ซึ่งสอดคล้องไปกับอุตสาหกรรมเป้าหมายของไทยที่พยายามต่อยอดให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่การผลักดัน FTA อาเซียน-อียู รวมถึงไทย-อียู ยังต้องอาศัยแรงจากอีกหลายชาติสมาชิก

สืบเนื่องจากการประชุม APEC ครั้งที่ 33 ที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพนั้น รัฐบาลไทยได้เชิญผู้นำประเทศฝรั่งเศสอย่างเป็นทางการเพื่อเข้าร่วมการประชุมในฐานะแขกของรัฐบาล นับเป็นการเยือนประเทศไทยของผู้นำฝรั่งเศสในรอบ 16 ปี โดยระหว่างการเยือนประเทศไทยของนายเอมมานูเอล มาครง ประธานาธิบดีฝรั่งเศสนั้น ได้มีการเดินทางทำความสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่างไทยกับฝรั่งเศสรอบด้าน รวมทั้งให้ความสำคัญกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจและผลักดัน FTA ระหว่างไทย-อียู จึงนับได้ว่าการเดินทางทำความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับฝรั่งเศสครั้งนี้อาจจะเป็นก้าวสำคัญที่จะต่อยอดไปสู่การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างยุโรปกับภูมิภาคอาเซียนต่อไป ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มีมุมมองต่อการสานความสัมพันธ์ของฝรั่งเศสในประเด็น ดังนี้

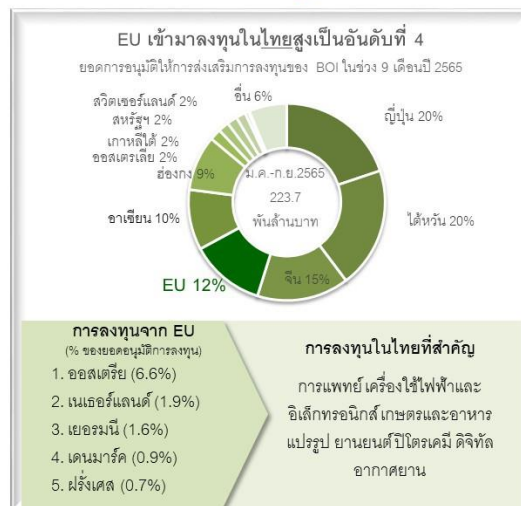
1. **ด้านการลงทุน:** การลงทุนจาก EU มายังอาเซียนมีความสำคัญอยู่อันดับที่ 4 ซึ่งมีความน่าสนใจเช่นเดียวกับเม็ดเงินลงทุนจากฝั่งเอเชียและสหรัฐฯ ประกอบกับความสัมพันธ์อันดีในเวลานี้ที่ทุกภาคส่วนควรเร่งชักจูงการลงทุนจากฝรั่งเศสและยุโรปให้มาลงทุนในไทยอันจะเป็นกุญแจสำคัญทำให้การผลิตไทยมีส่วนร่วมในห่วงโซ่การผลิตของยุโรปได้ทัดเทียมคู่แข่งในอาเซียน โดยยอดการลงทุนทางตรง (FDI inflows) จาก EU เข้าสู่อาเซียนเฉลี่ยในช่วงปี 2560-2561 มีมูลค่า 17,595 ล้านดอลลาร์ฯ (จากเม็ดเงิน FDI inflows ที่เข้าอาเซียนทั้งหมด 154,410 ล้านดอลลาร์ฯ)

- **นักลงทุน EU ในอาเซียนยังมีโอกาสเติบโตอีกมาก** โดยยุโรปแต่ละประเทศมีสัดส่วนการลงทุนในอาเซียนประเทศละประมาณ 1% อาทิ ลักเซมเบิร์ก ไอร์แลนด์ เบลเยียม ฝรั่งเศสและเยอรมนี ตามลำดับ โดยนักลงทุนยุโรปล้วนมีความเชี่ยวชาญที่ต่างกันออกไปโดยเฉพาะในภาคการเงิน อากาศยาน เทคโนโลยีการผลิตยานยนต์ รวมถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่แห่งโลกดิจิทัลที่ต่างให้ความเข้ามาลงทุนในอาเซียน อาทิ

เทคโนโลยี 5G ศูนย์ข้อมูลดิจิทัล (Data Center) ธุรกิจคลาวด์ (Cloud company) Internet of Things (IoT) หนุนยนต์ในภาคอุตสาหกรรมและ Machine learning ที่ล้วนน่าจะส่งผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของอาเซียน

- นักลงทุนส่วนใหญ่กว่าครึ่งมุ่งไปที่สิงคโปร์ ตามมาด้วยอินโดนีเซีย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และไทยในอันดับที่ 6 ซึ่งการลงทุนหลังจากนี้จะมีบทบาทสำคัญต่ออาเซียนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการลงทุนของยุโรปที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีช่วยเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตของอาเซียนกับยุโรปที่เริ่มทยอยเข้าไปขยายการลงทุนในอาเซียน อาทิ เวียดนาม มีนักลงทุนเยอรมนีและฝรั่งเศสลงทุนในกลุ่มการผลิตอัตโนมัติ สมาร์ทเซนเซอร์ ยานยนต์ หนุนยนต์ในภาคอุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง สิงคโปร์ มีนักลงทุนจากเยอรมนีและเนเธอร์แลนด์มาลงทุนในการออกแบบแผ่นเวเฟอร์ในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การผลิตอัตโนมัติ และเคมีภัณฑ์ ขณะที่ไทย มีนักลงทุนเยอรมนีขยายการผลิตยานยนต์ในส่วนของโรงงานการผลิตอัตโนมัติโดยนำ AI เข้ามามีส่วนในการผลิต
- ที่ผ่านมามีเงินลงทุนของฝรั่งเศสที่เข้ามาไทยอยู่ในกลุ่มการผลิตสินค้าเทคโนโลยีที่สำคัญ ซึ่งเม็ดเงินลงทุนใหม่ในระยะต่อไปจะยังมีส่วนช่วยเชื่อมโยงการผลิตของไทยกับยุโรปได้อย่างมีนัยสำคัญ ประกอบกับฝรั่งเศสมีจุดแข็งในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมสีเขียวช่วยต่อยอดการค้าตอบโจทยความต้องการในกระแสโลก ซึ่งก็สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ EEC ของไทย อาทิ ยานยนต์ไฟฟ้า อากาศยาน เทคโนโลยีด้านการขนส่ง การผลิตพลังงานทดแทน อิเล็กทรอนิกส์ เกษตรกรรมและอาหาร ทั้งนี้ การลงทุนจากฝรั่งเศสในปัจจุบันมีประมาณ 280 บริษัท ล้วนอยู่ในกลุ่มเทคโนโลยี อาทิ การผลิตยางล้อรถยนต์ การผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ และการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม โดยในช่วง 9 เดือนแรกปี 2565 ยอดการอนุมัติส่งเสริมการลงทุนของ BOI แก่ักลงทุนฝรั่งเศสมี 11 โครงการ มูลค่า 1,490 ล้านบาท (จากยอดรวม 223,746 ล้านบาท)

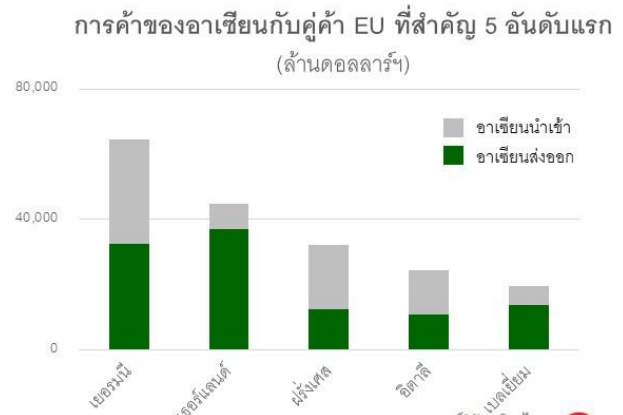
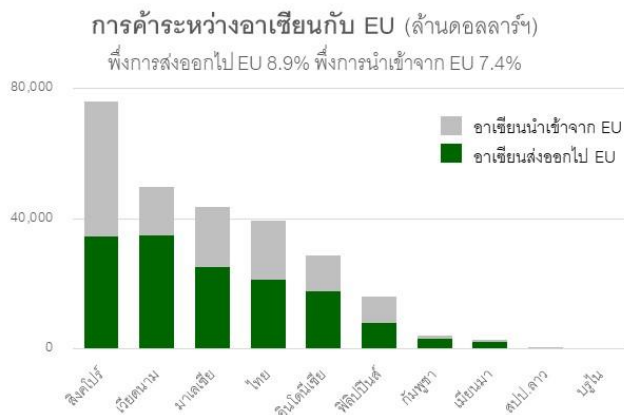
บทบาทการลงทุนของ EU ในอาเซียนยังเป็นรองเอเชียและสหรัฐฯ

ที่มา: ASEANstats.org, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน(BOI) รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

2. **บทบาทด้านการค้า:** การกระชับความสัมพันธ์กับไทยช่วยขับเคลื่อนการค้าของฝรั่งเศสในภูมิภาคได้ยิ่งขึ้น ขณะที่บทบาทของไทยในมุมมองฝั่ง EU ก็ไม่มากนักเมื่อเทียบกับประเทศเวียดนามและสิงคโปร์ที่เป็นคู่ค้าสำคัญของ EU ที่ล้วนมี FTA กับ EU ทำให้มีการเชื่อมโยงทางการค้าได้อย่างโดดเด่น

- ฝรั่งเศสยังสามารถขยายการค้ากับอาเซียนได้อีกมาก แม้ว่าในปัจจุบันเยอรมนีจะเป็นประเทศในยุโรปที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียนแน่นแฟ้นที่สุดมีส่วนการค้า 2% ของมูลค่าการค้ารวมอาเซียน ตามมาด้วยเนเธอร์แลนด์ 1.4% ขณะที่ฝรั่งเศสมีส่วนการค้าเพียง 1% แต่ยังมีโอกาสทำตลาดได้เนื่องจากสินค้าฝรั่งเศสมีลักษณะเฉพาะตัวที่สามารถตอบโจทย์กำลังซื้อของอาเซียนกำลังเติบโต อาทิ เครื่องสำอาง น้ำหอม กระเป๋า เครื่องบินอุปกรณ์การบินและยา รวมทั้งสินค้าอาเซียนในกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ก็สนับสนุนการผลิตของฝรั่งเศสได้เช่นกัน นอกจากนี้ EU ยังเป็นคู่ค้าที่สำคัญของอาเซียนในลำดับที่ 3 มีส่วนการค้าอยู่ที่ 8.2% ยังทิ้งห่างคู่ค้าที่สำคัญของอาเซียนอย่างจีนที่มีสัดส่วน 21% และสหรัฐฯ 11%
- สำหรับไทยนั้น ในบรรดาประเทศ EU ฝรั่งเศสก็เป็นคู่ค้าที่สำคัญอันดับ 3 รองจากเยอรมนี และเนเธอร์แลนด์ อีกทั้งไทยขาดดุลการค้ากับฝรั่งเศสเนื่องจากไทยพึ่งพาการนำเข้าสินค้ามีมูลค่าเพิ่มสูงและสินค้าฟุ่มเฟือยเป็นหลักรวมเป็นมูลค่า 1,770 ล้านดอลลาร์ฯ ในช่วง 9 เดือนแรกของปี ได้แก่ เครื่องบินและส่วนประกอบ เวชกรรมและเภสัชภัณฑ์ กระเป๋าเดินทาง/กระเป๋าใส่ของ เครื่องประดับ เครื่องสำอาง ICs และวัคซีน ในขณะที่ไทยส่งออกไปค่อนข้างน้อยมีมูลค่าเพียง 1,659 ล้านดอลลาร์ฯ เป็นสินค้าศักยภาพดั้งเดิมของไทย ได้แก่ เครื่องปรับอากาศ เฟอร์นิเจอร์ ยางธรรมชาติ ชิ้นส่วนเครื่องบิน

ที่มา: Trademap.org, รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย

- ฝรั่งเศสนำเข้าสินค้าอาเซียน 3% ของการนำเข้าทั้งหมด นำโดยการนำเข้าสินค้าเวียดนาม สิงคโปร์ และไทย โดยสินค้าไทยในกลุ่มสินค้าเทคโนโลยีไอทีและอิเล็กทรอนิกส์อย่าง ICs ต้องแข่งขันสูงกับมาเลเซียและโดยเฉพาะเวียดนามที่ได้เปรียบจากสิทธิ FTA อย่างไรก็ดี สินค้าไทยส่วนใหญ่ยังมี

ศักยภาพสามารถแข่งขันกับสินค้าอาเซียนได้แต่ก็เป็นสินค้าดั้งเดิมที่ไทยเก่งอยู่แล้ว อาทิ เครื่องปรับอากาศ รถจักรยานยนต์ เครื่องประดับ เลนส์ ข้าว โดยเฉพาะยางพาราของไทยทำตลาดได้ 44.4% ของการนำเข้ายางพาราของฝรั่งเศสเมื่อเทียบกับประเทศที่มีวัตถุดิบเหมือนกันอย่างอินโดนีเซีย (ส่วนแบ่งตลาด 18%) และมาเลเซีย (ส่วนแบ่งตลาด 6%) แต่มาเลเซียครองตลาดด้านสินค้าถุงมือยาง/ถุงยางอนามัย ได้ถึง 44.6% สำหรับเวียดนามยังมีจุดแข็งในกลุ่มเสื้อผ้าและรองเท้าที่ไทยไม่ได้ทำตลาดในกลุ่มนี้มากนัก

ศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่า ท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจโลกที่มีความไม่แน่นอนสูง ภูมิรัฐศาสตร์ที่ตึงเครียดมากขึ้น การสานสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่างไทยกับฝรั่งเศสอาจจะเป็นการเปิดโอกาสทางเศรษฐกิจการค้า-การลงทุนในมิติใหม่ๆ จากจุดแข็งของฝรั่งเศสในด้านยานยนต์ไฟฟ้า อากาศยาน เทคโนโลยีด้านการขนส่ง การผลิตพลังงานทดแทน อิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง ซึ่งสอดคล้องไปกับอุตสาหกรรมเป้าหมายของไทยที่พยายามต่อยอดให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น ซึ่งยังคงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งรัฐและเอกชนผลักดันอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่การผลักดัน FTA อาเซียน-อียู รวมถึงไทย-อียู ยังต้องอาศัยแรงจากอีกหลายชาติสมาชิก

Disclaimers รายงานวิจัยนี้จัดทำโดย บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด (KResearch) เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะ หรือ ข้อมูลที่เชื่อว่ามี ความน่าเชื่อถือที่ปรากฏขณะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ KResearch มีอาจรับองค์ความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ชวน เสนอแนะ ให้คำแนะนำ หรือจูงใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยความระมัดระวังและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้ถือเป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงข้อความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ดัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการใด ๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้า เป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)